

Hedy d'Ancona-prijs voor excellente zorgarchitectuur

Aanleiding en initiatief

Prijzen zijn in de architectuur- en bouwwereld een bekend middel om excellent voorbeeldige architectuur onder de aandacht te brengen. Er zijn meerdere redenen om in de komende jaren een prijs uit te reiken die specifiek is gericht op de zorgsector:

1. Zorggebouwen zijn nog nauwelijks onderdeel van het debat over architectuur. Zelden winnen deze gebouwen architectuur- of opdrachtgeverprijzen; ook niet op regionaal of lokaal niveau.
2. Door de introductie van de marktwerking in de zorg verandert de positie van het vastgoed. Om die reden zullen opdrachtgevers strategieën moeten ontwikkelen om zorgconcepten en huisvesting op elkaar af te stemmen, binnen de kaders van een samenhangende vastgoedstrategie.
3. De aandacht voor en kennis van architectuur en interieurinrichting is in de zorg achtergebleven bij andere sectoren, terwijl er een flinke bouwopgave is in deze sector.

Het project is een gezamenlijk initiatief van het Stimuleringsfonds voor Architectuur (SfA) en het Centrum Zorg en Bouw/TNO, beide lid van het innovatieplatform Architecture in Health. Het Centrum en het SfA voeren het initiatief gezamenlijk uit. Het Atelier van de Rijksbouwmeester en het ministerie van VWS ondersteunen het initiatief.

De prijs draagt de naam van Hedy d'Ancona, die als minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (1989-1994) verantwoordelijk was voor het opzetten van het succesvolle rijksarchitectuurbeleid. Bovendien is ze actief betrokken bij het bouwen in de zorg, ondermeer als bestuurder van het voormalige College bouw zorginstellingen.

Doelstelling

De prijs en de eraan gekoppelde communicatie en publiciteit beogen de kwaliteit van zorggebouwen in alle facetten te verbeteren. De prijs is geen doel maar een middel om:

1. Voorbeeldige architectuur in de zorgsector bekendheid te geven bij alle betrokken partijen (opdrachtgevers, architecten, zorgprofessionals, overheden, gebruikers en ontwerponderwijs)
2. Kennis te verzamelen door de totstandkoming van de genomineerde projecten te analyseren.

Achtergrond

Vanaf september 2005 richt het Innovatieplatform Architecture in Health (AiH) zich op de bevordering van de aandacht voor architectuur in de cure- en caresectoren en het stimuleren van de discussie over veranderende zorgmodellen, het belang van interieur voor het welzijn,

technologische innovatie, stedelijke/landschappelijke inpassing en het professionaliseren van het opdrachtgeverschap. Het beleidsprogramma van het Innovatieplatform Architecture in Health speelt in op het onafhankelijke ondernemerschap van zorgaanbieders. Met de Hedy d'Ancona-prijs werken het Stimuleringsfonds voor Architectuur en het Centrum Zorg en Bouw gezamenlijk aan de uitvoering van de volgende punten uit de **Agenda** die in 2008 samen met de publicatie *AU! Bouwen aan de architectuur van de zorg* is aangeboden aan de staatssecretaris van VWS.

In de laatste decennia zijn zorg en architectuur uit elkaar gegroeid.

Het is van groot belang dat kwalitatief hoogwaardige, innovatieve architectuur binnen de zorgsector hoog op de agenda komt te staan. Dit stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het opdrachtgeverschap.

Ondanks de privatisering en de liberalisering houdt de zorg een publiek karakter.

Nauwkeurige locatiekeuzes en een architectuur die qua vormgeving en inrichting bijdraagt aan de kwaliteit van het collectieve leven zijn essentieel. Hier ligt een werkkerrein braak voor gemeentebesturen, zorgprofessionals en zorgbestuurders, corporaties en private ontwikkelaars, architecten en stedenbouwkundigen.

Innovatie van zorgconcepten vergt onderzoek naar nieuwe gebouwtypologieën.

Onder invloed van nieuw beleid, gewijzigde wetenschappelijke inzichten, technologische ontwikkelingen en maatschappelijke discussies verandert de zorg in hoog tempo. Zorg kan in of dicht bij huis aangeboden worden maar zorg kan ook nieuwe allianties aangaan met andere voorzieningen. Welke relatie bestaat er tussen het zorgconcept en het gebouw?

De zorgsector bevindt zich in een grote dynamiek. Door de privatisering is het noodzakelijk om de ontwikkeling van nieuwe zorgconcepten te combineren met ondernemerschap. De huisvesting is een belangrijke voorwaarde voor de innovatie van de zorg. Tegelijk is een doordachte huisvesting essentieel voor een gezonde bedrijfsvoering. Daarom is het noodzakelijk om bij ver- en nieuwbouwpogingen zo vroeg mogelijk in multidisciplinaire teams het ambitieniveau en het programma te formuleren voor de bouwopgave.

Jury Hedy d'Ancona-prijs 2010

Ton Venhoeven, voorzitter, architect (Venhoeven CS), Rijksadviseur voor de infrastructuur

Frans Jaspers, lid Raad van Bestuur UMCG

Durk Kooistra, lid Raad van bestuur 's Heeren Loo

Jaap Roëll, vm. concerndirecteur Cordaan

Dana Ponec, architect (Dana Ponec Architecten)

Elma van Boxel & Kristian Koreman, bureau ZUS (Zones Urbaines Sensibles)

Dorien de Vos, interieurontwerp

Tijdsplanning

Inzending projecten

1 augustus 2009 tot 1 oktober 2009

Bekendmaking nominaties

16 november 2009

Debatten op genomineerde locaties

1 januari 2010 tot 1 maart 2010

Prijsuitreiking en boekpresentatie

Juni 2010

www.hedydanconaprijs.nl

www.architectuurfonds.nl

www.tno.nl